

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ศึกษา ได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง
2. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 184 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 124 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครซี และมอร์แกน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิดแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการประกอบด้วย เพศ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t -test โดยกำหนดนัยสำคัญของทดสอบที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา ภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 124 คน จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 66 คน

(ร้อยละ 53.23) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 58 คน (ร้อยละ 46.77) ส่วนใหญ่สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 79 คน (ร้อยละ 63.71) รองลงมาสำเร็จการศึกษาต่ำ กว่าปริญญาตรี จำนวน 45 คน (36.29)

2. ภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมทั้งหมด 7 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้าง แรงบันดาลใจ การบริหารแบบวางเฉยเชิงรับ ด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์ ด้านการ คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และการบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุร พักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ที่จำแนก ตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 (.765) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุร พักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนก ตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 (.412) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติระดับ .05

5. ข้อเสนอแนะภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตร พิมานจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ ควร กำหนดวัตถุประสงค์การทำงานให้สอดคล้องตามแผนที่กำหนดไว้ ควรแก้ปัญหาคความขัดแย้ง ของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างทันเวลา ควรแก้ปัญหขององค์กรอย่างรวดเร็ว ควรกระตุ้นให้ ผู้ใต้บังคับบัญชปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน ควรหาวิธีการทำงานแบบใหม่ ๆ ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ได้รับการศึกษาสูงขึ้น ควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอภาค ควรทำความเข้าใจ ปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคน ควรยกย่องชมเชยเมื่อปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ควรกำหนดเกณฑ์การให้รางวัลที่เป็นธรรมที่เสมอภาค ควรมีรางวัลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกปี ควรมีการประเมินการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาทุก 6 เดือน ควรมีการประชุมระดม สมองในการทำงาน ควรรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้ใต้บังคับบัญชา และไม่ควรถ้าว กายเรื่องส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชา

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ตามสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษากลายไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการศึกษาที่พบ สอดคล้องกับสะอาด ราชเฉลิม (2541 : 64-67) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับ สัญญา ถิ่นขาม (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับพรชัย แร่เอ็น (2549 : 71-75) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรตำบลคลองลึก อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ภาวะผู้นำหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรตำบลคลองลึก อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สมศักดิ์ พรหมพันธ์หัว (2550 : 90) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย พบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ ลักษณ์า ฤชา (2543 : 9-100) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำของกำนันและผู้ใหญ่บ้านต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน และปัจจัยพื้นฐานภาวะผู้นำที่มีผลทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วน

ตำบลมีประสิทธิภาพมาก ไม่สอดคล้องกับ รัชฎา ณาน (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา
สมรรถนะหลักของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า
สมรรถนะหลักของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ
มากที่สุด

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ยังไม่มากพอ อาจทำได้เป็นบางครั้ง หรือเป็นบางครั้ง
2. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมผู้ได้บังคับบัญชามุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จเป็นบางครั้ง หรือเป็นบางโอกาส โดยไม่ได้ทำอย่างสม่ำเสมอเท่าที่ควรจะเป็น
3. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ยังสนับสนุนผู้ได้บังคับบัญชาใช้วิธีเดิม ๆ ในการแก้ปัญหา ส่วนวิธีใหม่อาจนำมาใช้เป็นบางครั้ง หรือในบางงานเท่านั้น
4. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชาบ้าง และอาจยึดมั่นในความคิดเห็นของตนเองบ้าง
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล อาจแสดงความพึงพอใจเมื่อผู้ได้บังคับบัญชาทำงานสำเร็จเป็นบางครั้ง หรือบางโอกาส ไม่ได้แสดงออกอย่างสม่ำเสมอหรือทุกครั้งที่ผู้ได้บังคับบัญชาทำงานสำเร็จ
6. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่ให้ความสนใจต่อการแก้ไขข้อผิดพลาดอย่างสม่ำเสมอ หรืออย่างรอบคอบ ทุกครั้งที่มปัญหา อาจทำได้เป็นบางครั้งเท่านั้น

สมมุติฐานที่ 2 บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาที่พบ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ สัญญา ถิ่นงาม (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ พรชัย แร่เอิ้น (2549 : 71-75) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำ

หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรตำบลคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ข้าราชการ ตำรวจงานป้องกันและปราบปรามกับงานสืบสวน งานป้องกันปราบปรามกับงานสอบสวน งานป้องกันปราบปรามกับงานจราจร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของหัวหน้าสถานีตำรวจภูธร ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน ปฏิบัติงานภายใต้การบังคับบัญชาของปลัดคนเดียวกัน ในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล
2. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติงานภายใต้กรอบของกฎหมายฉบับเดียวกัน มีแนวทางปฏิบัติเดียวกัน
3. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล แม้มีความแตกต่างด้านเพศ และระดับการศึกษา แต่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมองค์กรเดียวกันกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของแต่ละบุคคลเกิดจากเจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามกลุ่มได้
4. องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งมีบุคลากรไม่มากประมาณ 20 – 30 คน ความสัมพันธ์ของบุคลากรจึงมีความใกล้ชิด ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้อย่างต่อเนื่อง จึงมีแนวคิดด้านต่าง ๆ ที่ไม่แตกต่างกัน

จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะเป็นเหตุผลที่ทำให้บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากผลการศึกษา ภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ศึกษา ได้กำหนดข้อเสนอแนะ สำหรับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. ควรส่งเสริมภาวะผู้นำแบบการบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก เช่น ติดตามการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด ใช้กฎระเบียบอย่างเคร่งครัดเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด ให้ความสนใจต่อการแก้ไขในสิ่งที่ผิดพลาด และค้นหาข้อผิดพลาดของตนเองก่อนที่จะให้ข้อคิดเห็นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 3.24

2. ควรศึกษาผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างถ่องแท้รวมทั้งศึกษาผลงานของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเป็นระบบเพื่อให้ข้อเสนอแนะ

3. ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาทุก 6 เดือน เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข

4. ควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเปิดเผย และตรงไปตรงมา เพื่อเป็นการแสวงหาแนวคิดที่ดีในการปฏิบัติงาน และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษานี้ พบว่ามีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหลายประเด็น เช่น ควรกระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชาตระหนักถึงภารกิจสำคัญ ควรเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชา ควรปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน และแสดงให้เห็นให้ผู้ได้บังคับบัญชาเห็นว่าตนเป็นคนมีความเชื่อมั่น เป็นต้น

ดังนั้น ในการศึกษานี้ต่อไป ควรศึกษาดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด หรือ
2. ปัญหาการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด